

USMERNENIE

Legislatívnej komisie č. 01/2019
Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov,
so sídlom Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava so sídlom

VEC:	Usmernenie k postupu pri zrušení tzv. vratiek tovaru č. 01/2019
Určené pre:	Výrobcov a dodávateľov pečiva v SR
Vypracovala:	Legislatívna komisia SZPCaC
Účinnosť usmernenia:	01.05.2019
Vypracované dňa:	25.03.2019

1. ÚVOD

Vzhľadom na pripravované rozsiahle kontroly po schválení zákona o neprimeraných podmienkach s predpokladanou účinnosťou od 01.05.2019 považujeme za potrebné Vás informovať o možných rizikách, avšak aj Vašich právach v súvislosti s existenciou nekalých praktík v obchode s potravinami.

Jednou z takýchto zakázaných praktík (aj za účinnosti súčasného zákona č.361/2012 Z. z. o neprimeraných podmienkach) sú aj tzv. vratky tovaru.

Podľa nového právneho predpisu, kde sa predpokladá dátum účinnosti od 01.05.2019 je zakázané:

- a) **požadovať,**
- b) **dohodnúť** alebo
- c) **uplatniť** neprimeranú podmienku medzi účastníkmi obchodného vzťahu.

Zákaz sa však nevzťahuje len na odberateľov pekárskeho tovaru, ale aj na výrobcov pekárskej produkcie, ktorým hrozí v prípade dohodnutia vratiek tovaru finančná sankcia veľkého rozsahu.

2. VRATKY TOVARU - ZAKÁZANÉ PRAKTIKY

Podľa zákona je v súvislosti s tzv. vratkami tovaru výslovne zakázané:

- a) **vrátenie potravinu dodávateľovi.** Odberateľ môže vrátiť potravinu dodávateľovi len v prípadoch ustanovených všeobecnými ustanoveniami o kúpnej zmluve, teda len v prípade

U S M E R N E N I E

Legislatívnej komisie č. 01/2019
Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov,
so sídlom Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava so sídlom

existencie väd, pričom táto neprimeraná podmienka zahŕňa aj prípady, keď odberateľ potravinu vráti subjektu, ktorý dodávateľovi poskytuje logistické služby.

- b) výmena potraviny na náklady dodávateľa .** Odberateľ môže požadovať výmenu potraviny len, ak pôjde o dodanie potraviny, ktorá má vady, t.j. v rámci reklamácie, iný právny dôvod na vrátenie tovaru je neprípustný.
- c) dodatočné peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie po prevzatí potraviny.** Po prevzatí potraviny odberateľom **nie je možné** od dodávateľa požadovať akékoľvek dodatočné peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie. Za nepeňažné plnenie je možné považovať aj servis v súvislosti s vratkami tovaru.
- d) zníženie platnej kúpnej ceny vo forme dobropisov.** Zníženie dohodnutej kúpnej ceny vo forme napr. dobropisov je počas platnosti cenovej dohody zakázané. Kúpna cena sa môže znížiť len v prípade osobitnej a novej dohody o zníženej kúpnej cene.

3. ZNÍŽENIE KÚPNEJ CENY PRE DODÁVATEĽA Z DÔVODU ZRUŠENIA VRATIEK TOVARU.

V praxi sa nedá vylúčiť, že obchodník bude požadovať kompenzáciu za zrušenie tzv. vratkového servisu.

V zmysle právnej úpravy však odberateľ tovaru – obchodník **NESMIE od dodávateľa tovaru – výrobcu pekárenskej produkcie požadovať zníženie dohodnutej kúpnej ceny z dôvodu zrušenia vratiek tovaru**, pretože by v zmysle zákona išlo o požiadavku na kompenzáciu zakázanej (protizákonnej) praktiky.

Poskytovanie tzv. vratiek tovaru je totiž vo svojej podstate zníženie kúpnej ceny potraviny, preto neexistuje legálny dôvod obchodníka požadovať od výrobcu „presunutie“ nákladov v súvislosti s jeho nezákonne získaným príjmom - vratkami tovaru do tzv. „netto“ cien.

V prípade, ak dodávateľ pekárenskej produkcie pristúpi na zníženie kúpnej ceny z dôvodu započítania vratiek do cien tovaru, sám sa vystavuje riziku významnej finančnej pokuty za porušenie zákona o neprimeraných podmienkach.

U S M E R N E N I E

Legislatívnej komisie č. 01/2019
Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov,
so sídlom Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava so sídlom

4. POKRAČOVANIE V POSKYTOVANÍ VRATIEK TOVARU.

Riziko udelenia pokuty hrozí aj tým výrobcom a dodávateľom pekárenskej produkcie, ktorí budú pod zámienkou iného právneho titulu a napriek jasnému zákazu pokračovať v poskytovaní vratiek.

Dôvodom takéhoto konania dodávateľa alebo výrobcu môže byť snaha o získanie konkurenčnej výhody proti inému dodávateľovi v rámci rovnakej obchodnej siete.

Nižšie uvádzame príklady snahy o obchádzanie zákona v súvislosti stzv.vratkami tovaru, ktoré sú však jednoducho odhaliteľné:

- a) **Predstieraná spätná kúpa** – kedy sa dodávateľ dohodne s obchodníkom na spätnej kúpe tovaru na základe osobitnej zmluvy, prípadne prostredníctvom tretej osoby (inej firmy) sa posudzuje ako porušenie zákazu vrátenia potraviny dodávateľovi, ktorá je následne jednoducho kontrolovateľná, napríklad aj cestou kontroly fakturácie.
- b) **Predstieraná reklamácia** – teda stav, kedy dochádza k vráteniu tovaru na základe predstieranej reklamácie, pričom v skutočnosti ide o pokračovanie vo „vratkovom servise“ sa rovnako považuje za porušenie zákazu vrátenia tovaru.
- c) **Dohoda o likvidácii tovaru** – kedy sa dodávateľ dohodne s odberateľom, že mu bude prebytočný tovar „zvážať“ za účelom likvidácie. Aj takáto dohoda je v rozpore so zákonom, pretože dodávateľ poskytuje odberateľovi PO PREVZATÍ potraviny službu(a teda nepeňažné plnenie)

5. VÝŠKA POKUTY

Podľa schváleného znenia zákona Ministerstvo pôdohospodárstva n e m á m o ž n o s ť v ý b e r u a v prípade zistenia porušenia zákazu ustanovení o tzv. vratkách uloží **musí povinne uložiť** účastníkovi obchodného vzťahu, ktorý sa dopustí porušenia zákona tým, že

- Požaduje (pokuta pre obchodníka)
- Dohodne (možná pokuta aj pre výrobcu a dodávateľa tovaru) alebo
- Uplatní (pokuta napr. v prípade predstieraných dohôd)

pokuty v nasledovnom rozsahu:

USMERNENIE

Legislatívnej komisie č. 01/2019
Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov,
so sídlom Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava so sídlom

	NEKALÁ PRAKTIKA V SÚVISLOSTI S VRATKAMI TOVARU	VÝŠKA POKUTY
1.	VRÁTENIE TOVARU (napr. dohoda o vrátení nepredaného tovaru za alebo bez protihodnoty)	Do 500.000 EUR
2.	VÝMENA TOVARU na náklady dodávateľa (predstieraná reklamácia tovaru)	Do 500.000 EUR
3.	DODATOČNÉ PEŇAŽNÉ ALEBO NEPEŇAŽNÉ PLNENIE PO PREVZATÍ POTRAVINY (napríklad dohoda o likvidácii či zväžaní vratiek)	0,5-násobku hodnoty požadovaného peňažného plnenia alebo nepeňažného plnenia,
4.	ZNÍŽENIE KÚPNEJ CENY (ako započítanie oproti vratkám, napríklad vo forme dobropisov)	Do 500.000 EUR

6. KONTROLY VRATIEK TOVARU

Vzhľadom na predpokladaný rozsah kontrolnej činnosti Ministerstva pôdohospodárstva v súvislosti s novým zákonom o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami a snahu Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov ochrániť trh pred nekalými obchodnými praktikami bude Zväz prostredníctvom svojich členov nahlasovať zistené prípady nekalých obchodných praktík a pri zistení sa bude snažiť tieto praktiky odstrániť na základe komunikácie s dodávateľom a obchodníkom.

V prípade ak nedôjde k ich eliminácii, nemožno vylúčiť ani oznámenie existencie nekalých obchodných praktík Ministerstvu s podnetom na vykonanie kontroly.

Na tento účel je pre všetkých zriadená možnosť nahlasovania nekalých obchodných praktík na stránke www.poctivyobchod.sk s popisom ďalšieho postupu.